

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2014 > behovsbestemt bekæmpelse skadevoldere > **Nyt om skadegørere i registreringsnettet i korn og frøgræs i uge 22**

Nyt om skadegørere i registreringsnettet i korn og frøgræs i uge 22

Stor variation i Septoriaangrebene. Angreb af skoldplet og bygbladplet i flere vårbygmarker. Bekæmp brunrust i rug Promilleafgiftsfonden for landbrug ved 10 procent angrebne planter.

Vinterhvede

Septoria: Der er pt. en meget stor spredning i angrebsstyrken i markerne. I de mest sunde marker ses 4 blade stort set uden Septoria, mens der er angreb på 2. øverste blad i de hårdest angrebne marker. Der ses mindst Septoria i Mariboss og mest i Hereford og KWS Dacanto .

Nedbøren i perioden 5.-12. maj med 6-7 dage med nedbør mange steder vil sprede smitten i marker, der har været ubeskyttede, og angreb som følge heraf vil kunne ses ca. 3 uger senere, dvs. i slutningen af indeværende uge. I marker, der har været ubeskyttet den 23. maj (skybrud), kan der også være sket nysmitte.

Mange har svampesprøjtet hvede omkring 15. maj og de følgende dage. Hveden har her været i intervallet st. 33 (3 knæ udviklet, 2. øverste blad synligt) til 39 (fanebladet fuldt udviklet). Hvor hveden har været i st. 37-39, vurderes 1 yderligere sprøjtning tilstrækkelig. Hvor hveden har været i st. 33 kan 1 yderligere behandling også være tilstrækkelig, men afhængig af nedbørsforholdene og smittetrykket i marken, kan det også her være aktuelt at dele den sidste behandling.

De anbefalede doser fremover afhænger af angrebsgraden i afgrøden, de hidtil anvendte doser samt nedbørsforholdene efter sprøjtning.

Normalt anbefales i intervallet 25-40 procent dosis ved hver behandling ved en delt aks-behandling i st. 37-39 og 59-61. Hvis der før næste sprøjtning er et lavt angreb (4 sunde blade), kan anvendes omkring 25 procent dosis og i marker med mere udbredt smitte øges dosis efter angrebsgrad og nedbørsforhold med op til 40 procent dosis.

Hvis der i stedet er behandlet i st. 33 anbefales der normalt i intervallet 40-60 procent dosis i st. 51-59, og man kan så vælge at dele denne dosis. Denne dosis justeres også efter angrebsgrad og nedbørsforhold.

Følgende midler er effektive løsninger mod Septoria og gulrust og kan anvendes fremover: Bell, Bell+Comet/Aproach, Bell+Proline, Proline+Rubric/Maredo, Viverda + Ultimate S. Prosaro kan også anvendes, men dosis justeres efter indholdet af Proline (1,0 l Prosaro = 0,5 l Proline+ 0,5 l Folicur).

Vær opmærksom på maks. antal behandlinger for de nævnte midler, dvs. maks. 2 behandlinger for Comet, Proline, Prosaro, Folicur/Orius og maks. 3 behandlinger for Rubric.

De seneste dage er også meldt om mange gule prikker ("nister") på bladene i flere hvedemarker. Se billede 1 nedenfor. Nogle af de gule prikker bliver lidt større og kan også blive brune. Der er tale om en fysiologisk reaktion. Fra et forsøg er rapporteret, at det kan blive mere udtalt ved sprøjtning med visse svampemidler.

Gulrust har igen bredt sig meget. I enkelte marker med modtagelige sorter, hvor der er sprøjtet meget sent, ses tilfælde af meget kraftige angreb. Se billede 2 nedenfor.

I registreringsnettet er der i denne uge fundet gulrust i ca. 35 procent af de ubehandlede marker. I JB Asano er der denne uge fundet gulrust i 83 procent af de ubehandlede marker og i 58 procent af markerne med Jensen, 43 procent af markerne med Tuareg, 33 procent af markerne med Elixer, 37 procent af markerne med KWS Cleveland og Nakskov, 14 procent af markerne med Hereford, 28 procent af markerne med KWS Dacanto, og 40 procent af markerne med Torp. I Mariboss er der i et enkelt forsøg ved Ringsted fundet 3 spredte blade med enkelte pustler. Ved Holeby er også fundet enkelte blade med angreb i Mariboss. AU vil undersøge bladene nærmere og forsøge at bestemme sorten og smitteracen.

I sortsforsøg er der også fundet angreb i flere nye sorter bl.a. i Substance og KWS Loft.

Der er også fundet angreb i flere vårhvedesorter.

Som et kuriosum kan nævnes, at der i nærheden af forsøg eller marker med meget gulrust i tritcale eller hvede også er fundet tilfælde af gulrust i rug og vår- og vinterbyg.

Ved sprøjtning mod gulrust i modtagelige sorter før st. 39 kan regnes med en virkningstid på maks. 2 uger og ved sprøjtning efter st. 39 (alle blade fremme) med en virkningstid på maks. 3 uger. Hvis sidste sprøjtning udføres under skridning, vurderes denne behandling også at kunne holde gulrust væk i marker, hvor gulrusten hele tiden har været under kontrol. Hvis gulrustbekæmpelsen derimod har svigtet, kan det være aktuelt at udføre endnu en behandling senest i st. 71 (kerneindhold vandagtigt, de første kerner har nået halv størrelse).

Der er ikke fundet brunrust.

Meldug er fundet i alle sorter og mest i Mariboss, hvor der er udløst meldugbekæmpelse i 4 procent af de ubehandlede marker i den forløbne uge. Bekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter frem til skridning. Fra praksis meldes især om angreb på let jord.

Hvis der også optræder meldug, kan der tilsættes Flexity eller Tern (Tern kan ikke længere købes, og midlet skal opbruges i vækstsæsonen 2014) eller der kan vælges Ceando. For at udsætte resistensudvikling hos meldug mod Flexity/Ceando anbefales kun 1 behandling pr. vækstsæson.

Forsøg ved AU i år viser også ganske god effekt af Folicur hhv. Proline mod meldug, hvis der behandles ved relativ svage angreb.

Hvedebladplet: Der er kun på enkelte lokaliteter fundet hvedebladplet i de pløjede mar-ker. Fra praksis er også meldt om nogle tilfælde af angreb i pløjede marker.

Fra praksis er der derimod i flere marker med forfrugt hvede og reduceret jordbearbejdning rapporteret om mere udbredte angreb af hvedebladplet. Her vælges løsninger med Proline eller der tilsættes i Bumper/Tilt 250 EC til løsningerne, som er valgt mod Septoria og gulrust.

Det gennemsnitlige vækststadium er 45 (fanebladets bladskede opsvulmet), mens de længst udviklede marker er under skridning.

Bladlus: Der er begyndende angreb af bladlus (1-3 procent angrebne strå) i ca. 5 procent af markerne. Angreb bedømmes fra st. 49.

[Til top](#)

Vinterbyg

Skoldplet er fortsat mest udbredt, og mindst findes i Matros selv om der også i denne sort er tilfælde af mere udbredte angreb. Bygrust har bredt sig lidt i den forløbne uge.

Evt. svampebekæmpelse i vinterbyg skal afsluttes senest omkring blomstring (st. 65) og skal derfor nu til at afsluttes. Det gennemsnitlige vækststadiet er st. 63 (begyndende blomstring), mens de længst udviklede marker er afblomstrede.

Ved bekæmpelsesbehov kan der afhængig af smittetryk vælges 30-50 procent dosis af midler med god effekt mod de dominerende sygdomme. Ved meget skoldplet vælges højeste dosis.

Der kan f.eks. anvendes 0,3-0,5 Prosaro eller 0,25-0,4 I Proline. Ved brug af 40-50 procent dosis kan dosis af Prosaro hhv. Proline evt. nedsættes og 0,1-0,15 I Comet/Aproach kan tilsættes. Dvs. f.eks. kan der anvendes 0,3 I Prosaro + 0,1 Comet/Aproach eller 0,35 Prosaro + 0,15 I Comet/Aproach. Andelen af strobilurin skal ikke være for høj, hvis der ønskes effekt på Ramularia.

[Til top](#)

Triticale

Gulrust breder sig fortsat. Der er mest i Gringo, og i både Gringo og Ragtac er der udløst bekæmpelse i 100 procent af ubehandlede marker denne uge. I Empero er der udløst bekæmpelse i ca. 80 procent af markerne.

I Ragtac er også en del meldug, og der er udløst bekæmpelse i ca. 25 procent af markerne med denne sort i denne uge. Meldug anbefales bekæmpet ved over 50-75 procent angrebne planter frem til fuld blomstring.

Sorten Tulus er også modtagelig for gulrust og meldug, men der er ikke registreret i denne sort.

Septoria (hvedebrunplet) findes også i flere marker. I triticale optræder hvedebrunplet, hvor inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) er 8-16 dage, længst i køligt vejr.

Gulrust bekæmpes frem til blomstring med f.eks. 0,3 I Folicur eller 0,375 I/ha Orius eller 0,3 I Rubric/Maredo. Folicur/Orius må maks. anvendes to gange pr. vækstsæson og Rubric maks. 3 gange. Virkningstiden ved højt smittetryk er maks. 2 uger før st. 39 og herefter maks. 3 uger. Hvis der også optræder meldug, kan der tilsættes Flexity eller Tern (Tern kan ikke længere købes og midlet skal opbruges i vækstsæsonen 2014) eller der kan vælges Ceando, som også har god effekt på gulrust.

Hvor gulrust er bekæmpet flere gange med Folicur/Orius eller Rubric/Maredo opnås der også effekt mod Septoria. Folicur/Orius har bedre effekt mod hvedebrunplet end mod hvedegråplet, som optræder i hvede.

Det gennemsnitlige vækststadiet er st. 56 (under skridning), mens de længst udviklede marker er gennemskredne.

[Til top](#)

Rug

Rugen er nu så fremskreden i udviklingen, at der kun skal holdes øje med evt. angreb af brunrust, der fremmes af varmt vejr og bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter. Brunrust findes i mange marker. Evt. brunrustbekæmpelse skal afsluttes inden for den næste uges tid.

Til bekæmpelse af brunrust anbefales f.eks. 0,35 I Folicur, 0,45 I Orius eller 0,35 I Ru-bric/Maredo. Ved udbredte angreb hæves dosis lidt.

Rugen er nu tæt på blomstring eller har blomstret.

I rug foretages der et begrænset antal registreringer (55 observationer).

[Til top](#)

Vårbyg

Meldug er udbredt i sorten Propino, hvor der denne uge er udløst meldugbekæmpelse i 35 procent af de ubehandlede marker. Meldugbekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 10-25 procent angrebne planter i st. 32-50.

I de øvrige sorter er skoldplet mest udbredt, og angrebene er mere udbredte end i de foregående to år. Der er tilfælde af ret udbredte angreb i de fleste sorter incl. Propino. Skoldplet bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter og nedbør.

Bygbladplet er også fundet i en del marker, og bekæmpelse anbefales ved mere udbredte angreb. Hvor der ses enkeltplanter, som er kraftigt angrebne, kan der være tale om udsædsbåren smitte.

Vær især opmærksom på angreb af skoldplet og bygbladplet i marker med reduceret jordbearbejdning og forfrugt byg. Hvis der her er meget udbredte angreb, kan det være aktuelt at benytte højere doser end nævnt nedenfor.

Angrebene af bygrust er meget svage.

I marker med behov for bekæmpelse af skoldplet og bygbladplet kan der anvendes f.eks. Proline, Prosaro, Bell, Rubric/Maredo og evt. Viverda. Proline og Prosaro har også tilfredsstillende effekt mod bygmeldug (Propino). Strobilurinerne Aproach og Comet har også god effekt mod skoldplet og bygbladplet, og anbefales derfor anvendt, men grundet risikoen for udvikling af resistens anbefales de kun anvendt 1 gang pr. vækstsæson i vårbyg.

Ved tidlige angreb af svampe skal der satses på en todelt strategi, hvor der anvendes omkring 25 procent dosis pr. gang, men hvor dosis hæves ved kraftigere angreb. 25 procent dosis betyder: 0,2 I Proline, 0,25 I Prosaro, 0,375 I Bell, 0,25 I Rubric/Maredo, 0,375 I Viverda.

I de længst udviklede marker, hvor der ikke hittil er behandlet, kan der satses på en enkelt behandling fra omkring st. 39-45 (tæt på begyndende skridning) med 25-40 procent dosis afhængig af angrebsniveau. 25-40 procent dosis betyder: 0,2-0,3 I Proline, 0,25-0,4 I Prosaro, 0,375-0,6 I Bell, 0,25-0,4 I Rubric/Maredo, 0,375-0,6 I Viverda. Ved strobilurinholdige løsninger kan 0,15 I Aproach eller Comet tilsættes, og dosis af blandingspartnere kan reduceres lidt.

Skadedyr. Der er kun fundet bladlus i 4 procent af markerne (1 procent angrebne strå). Angrebene af kornbladbillens larve er også meget svage. Kraftig nedbør kan få æggene til at falde af planterne.

Det gennemsnitlige vækststadiet er 32 (2 knæ udviklet), mens de længst udviklede marker er i st. 49 (første stak synlig).

[Til top](#)

Havre

Der er fundet mere udbredte meldugangreb i en enkelt mark, men ellers er angrebene af svampesygdomme svage.

I havre foretages der et begrænset antal registreringer (65 observationer).

[Til top](#)

Alm. rajgræs

Kronrust er fortsat meget udbredt. Der er denne uge udløst bekæmpelse i ca. 55 procent af de ubehandlede marker i registreringsnettet. Der er nu svampesprøjtet i ca. 80 procent af markerne i registreringsnettet.

Meldug forekommer også i flere marker, men anbefales kun bekæmpet indtil skridning.

Til bekæmpelse af kronrust er hidtil anbefalet 0,3-0,4 l Folicur, 0,375-0,5 l Orius, 0,45 l Bell eller 0,3 l Bell + 0,1 l Comet, hvor Bell/Bell+Comet er anbefalet i de længst udviklede marker. Ved behov omkring blomstring anvendes omkring 0,5 l Bell + 0,1 l Comet eller 0,6 l Bell, som har god effekt mod rust og bladpletsvampe.

Det gennemsnitlige vækststadiet er 48 (tæt på begyndende skridning), mens mange marker er under skridning.

[Til top](#)

Strandsvingel

Der skal nu kun holdes øje med evt. angreb af bladplet, der fremmes af fugtigt vejr.

Bladplet bekæmpes ved mere udbredte angreb frem til omkring blomstring. Der kan anvendes omkring 0,45 l Bell, der også har god effekt mod rust, som forekommer i enkelte marker.

Markerne er nu under skridning.

Der er kun foretaget få registreringer i strandsvingel i denne uge.

[Til top](#)

Engrapgræs

Rust er fortsat mest udbredt og forekommer i ca. 70 procent af de ubehandlede marker. Ved mere udbredte angreb anbefales bekæmpelse med 0,25-0,3 l Folicur eller 0,3-0,375 l Orius indtil gennemskridning, så i de fleste marker er svampebekæmpelse ikke længere aktuel.

De fleste marker er nu skredet igennem.

Engrapgræsset er nu så fremskreden i udviklingen, at der ikke skal foretages flere registreringer. Vi takker for indberetningerne.

Nedenfor ses link til registreringerne og uddybende kommentarer til de enkelte afgrøder. Se også fotos nedenfor

- [Triticale](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Vinterhvede](#)
- [Vinterrug](#)
- [Strandsvingel](#)
- [Engrapgræs](#)
- [Alm. rajgræs](#)
- [Vårbyg](#)
- [Havre](#)
- [Hvedegalmug](#)

Se også [sygdomsangreb](#) i [observationsparceller](#) bedømt af NaturErhvervstyrelsen.

Billede 1. De seneste dage er set gule prikker ("nister") på bladene i flere hvedemark. Nogle af de gule prikker bliver lidt større og kan også blive brune. Der er tale om en fysiologisk reaktion. Fra et forsøg er rapporteret, at det kan blive mere udtalt ved sprøjtning med visse svampemidler. Foto fra 27. maj fra Mads Brandt, Landbrugsrådgivning Syd.

Billede 2. Hvedemark sprøjtet for sent mod gulrust og fotograferet 27. maj. Foto: Knud R. Nielsen, LMO, Hinnerup.

Billede 3. Ved AU ses gulrust i flere vårhvedesorter. Her angreb i Amareto. Foto: Lise Nistrup Jørgensen, Aarhus Universitet.

Billede 4. I rug tæt på tritcale- eller hvedemarker med meget gulrust kan der også optræde lidt gulrust.

Billede 5. Skoldplet i vårbygmark fotograferet 26. maj.

Billede 6. Bygbladplet i vårbyg fotograferet i uge 20. Foto: Britt Gjørtz Lauritzen, Koldings Herreds Landbrugsforening.

Billede 7. Nærbillede af bygbladplet.

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.

[Til top](#)